

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-1777/22-T

Název	Základní škola a mateřská škola, Třinec, Kaštanová 412, příspěvková organizace
Sídlo	Kaštanová 412, 739 61 Třinec
E-mail	skola@zsamskastanova.cz
IČO	00847135
Identifikátor	600134288
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Iveta Hudzietzová
Zřizovatel	statutární město Třinec
Místa inspekční činnosti	Kaštanová 412, 739 61 Třinec Sosnová 367, 739 61 Třinec Habrová 249, 739 61 Třinec
Inspekční činnost na místě	28. 11. 2022 – 30. 11. 2022

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů pro základní, zájmové a předškolní vzdělávání.

Charakteristika

Základní škola a mateřská škola, Trinec, Kaštanová 412, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost mateřské školy, základní školy, školní družiny a školní jídelny. K termínu inspekční činnosti poskytovala vzdělávání 91 žákům v šesti třídách základní školy prvního až pátého ročníku, u deseti z nich byly identifikovány speciální vzdělávací potřeby. Jeden žák je vzděláván formou individuálního vzdělávání. V pěti třídách mateřské školy, které se nacházely na dvou místech poskytovaného vzdělávání na ul. Sosnová a Habrová, bylo celkem 109 dětí. Třem dětem bylo poskytováno individuální vzdělávání. Zájmové vzdělávání je organizováno pro 90 žáků, a to i pro žáky Církevní základní školy a mateřské školy Trinec, která sídlí ve stejné budově na ul. Kaštanové. Stravování je zajištěno školními jídelnami ve všech třech místech vzdělávání.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Řízení školy vychází ze srozumitelné a reálné koncepce zaměřené na všestranný rozvoj dětí a žáků, kterou ředitelka vytvořila v souladu s podmínkami školy. Projekt Otevřená třída byl i s přispěním spolku Otevřená třída zaveden do školního vzdělávacího programu základní školy. Charakterizují ho zejména prvky Montessori pedagogiky, doplněné konstruktivistickým metodami a programy zaměřené na aplikaci teoretických poznatků do praxe. Základem je individuální přístup, učení prožitkem, realizace projektových dnů, exkurzí, činnosti žáků v badatelském klubu apod. Koncepční záměry se daří naplňovat, o čemž svědčí vedle stabilních vzdělávacích výsledků žáků i úspěšné zapojení zákonných zástupců do organizování akcí pro děti a žáky školy. Realizace řady projektů a iniciativní přístup vedení školy v oblasti získávání dalších finančních prostředků umožňuje úspěšně realizovat vzdělávací program školy a naplňovat priority zaměřené na vybudování zázemí pro žáky a děti, inovaci prostor a zkvalitňování vzdělávání. Ředitelka školy zpracovala funkční organizační strukturu, část kompetencí delegovala na své zástupkyně - pro mateřskou školu a základní školu, další byla pověřena koordinací spolupráce základní školy a mateřské školy. Využívaný informační systém, především každodenní osobní kontakty a vzájemné setkávání, sdílení dokumentů a organizace porad, optimálně podporuje vstřícné klima a dobré prosociální vztahy mezi všemi účastníky vzdělávání. Přijatá opatření na základě inspekční činnosti v roce 2014 v oblasti statiky budovy, tj. nerovnosti podlahových ploch ve školní družině, jsou účinná, avšak dočasná. Škola posílila prevenci a stav je zřizovatelem pravidelně monitorován. Projekt na trvalé odstranění nedostatku je připraven. Složení pedagogického sboru umožňuje plnit záměry a cíle školních vzdělávacích programů. Ředitelka školy sleduje profesní rozvoj všech pedagogických pracovníků, novým učitelům věnuje zvýšenou pozornost včetně metodické pomoci. Absolvované vzdělávací aktivity prohlubují především jejich metodické dovednosti. Učitelé základní školy je následně zdařile uplatňují ve výuce a získané zkušenosti si rovněž vzájemně předávají. Plánování činnosti školy i zpětná vazba k plnění dílčích úkolů probíhá v mateřské škole prostřednictvím pravidelných schůzek ředitelky školy se zástupkyněmi pro předškolní vzdělávání a v rámci jednání pedagogických rad.

Žáci mají k dispozici nové učebny informatiky, přírodovědy a pro badatelskou činnost (probíhá jejich dovybavování), využívají i výukový prostor s virtuální realitou pro nácvik chování v krizových situacích. Škola rovněž nově zřídila a vybarvila moderní technikou kabinety učitelů, a poradenské centrum jako pracovní místo pro speciálního pedagoga a místo setkávání učitelů s rodiči a žáky při konzultacích. Školní družina využívá dvě samostatné místnosti, které jsou vhodně upraveny pro zájmové aktivity žáků, ale i další volné prostory školy. Třídy mateřské školy jsou vybaveny vhodným nábytkem a dostatečným

množstvím didaktických pomůcek, hraček, materiálu, a to i k polytechnické výchově a rozvoji počítačové gramotnosti dětí. Školní zahrady umožňují realizaci pohybových aktivit, pěstitelských prací a dlouhodobých pozorování. Vzdělávání probíhá v čistých a upravených prostorách školy.

Školní poradenské pracoviště je vzhledem k velikosti školy a počtu pedagogických pracovníků tvořeno ředitelkou školy, která vykonává funkci výchovné poradkyně i metodika prevence, efektivní podporu poskytuje speciální pedagožka, která vyučuje i předmět speciální pedagogické péče. Škola pravidelně spolupracuje s externími subjekty v oblasti poradenství a primární prevence. Realizuje podpůrná opatření doporučená školskými poradenskými pracovišti, především promyšlenou diferenciací a individualizovaným přístupem a využitím asistentů pedagoga. Prevence rizikového chování je uskutečňována prostřednictvím cíleně zaměřených akcí a zařazením témat do jednotlivých předmětů. Pravidelná komunikace se zákonnými zástupci probíhá prostřednictvím třídních schůzek, v mateřské škole také osobních setkání a informační nástěnek, v základní škole žákovských knížek a deníčku a konzultačních hodin.

Škola věnuje systematickou pozornost úrazové prevenci a poučení dětí a žáků. S analýzou úrazovosti jsou seznamováni pedagogičtí pracovníci školy. Index úrazovosti je i přes přijímaná opatření vyšší, částečně je ovlivněn častými pobyty venku - v lese, na zahradě apod. Pro vytváření zdravých stravovacích návyků dětí a žáků škola zařazuje v rámci projektů ovoce, zeleninu a mléčné výrobky, zajišťuje pitný režim. V rámci podpory zdravého životního stylu nabízí pro žáky kurz plavání a pro děti a žáky ozdravné pobyty s environmentální programem.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Vzdělávání v základní škole, školní družině a mateřské škole probíhalo v klidné a příjemné atmosféře, která umožňovala citlivý přístup ke každému žákovi a dítěti a uspokojení jejich potřeb. Převládala přátelská atmosféra se vzájemnou důvěrou.

Kvalita výuky ve sledovaných hodinách základní školy byla vyrovnaná. Metody a formy práce vyučující velmi dobře přizpůsobovali vymezeným vzdělávacím cílům, složení třídy, věku, schopnostem i počtu žáků ve třídách. Charakteristická byla pozitivní motivace žáků k učení s důrazem na prožitek, což zvyšovalo jejich vnitřní motivaci a tím i aktivitu během výuky. Účelně se střídaly různé formy práce, činnosti a výuka byla pestrá. Hodiny měly spád, byly dobře organizačně promyšlené. Pro rychlejší žáky měli učitelé připraveny další zajímavé úkoly. Ve většině hodin byl učitel průvodce a pracovali hlavně žáci. Žákům byla dáвана příležitost aktivně se zapojit do výuky. Učitelé vhodně zařazovali rozmanité aktivizační metody. Vedli žáky ke vzájemné spolupráci, toleranci a podporovali rozvoj sociální gramotnosti, do výuky zařazovali sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků. Zařazování relaxačních a motivačních prvků udržovalo pozornost, aktivitu a zájem většiny žáků, kteří často pracovali s pracovními listy a dalšími připravenými materiály. Názornost učiva učitelé zvyšovali účelným využitím didaktické techniky a vhodným výběrem názorných didaktických pomůcek. Účinnost výuky rovněž podporovalo využívání mezipředmětových vztahů i zkušeností žáků a vytváření problémových úloh. Žáci prokazovali odpovídající úroveň vědomostí a dovedností. V rámci podpory rozvoje čtenářské gramotnosti byli žáci systematicky vedeni ke čtení s porozuměním. Vyučující kladli důraz na používání spisovného jazyka, vybízeli žáky k samostatnému projevu. Spolupráce učitelů s asistentkou pedagoga byla efektivní, výuka žáků byla připravena s ohledem na jejich speciální vzdělávací potřeby. Učitelé u žáků vhodnou formou

u probíhajících činností posilovali prosociální chování ve vztahu k ostatním, vedli je k osvojování a dodržování stanovených pravidel, která byla jasně nastavena.

V průběhu sledované činnosti školní družiny během aktivit byl žákům poskytován dostatečný prostor pro komunikaci, k utváření vzájemných vztahů v přátelském prostředí. Iniciativa žáků byla posilována také pochvalou či povzbuzením a často byla oceňována jejich snaha i pokrok. Nabízené činnosti posilovaly motivaci žáků k účelnému trávení volného času. Školní družina vytváří prostor pro kvalitní naplňování volného času žáků.

Učitelky mateřské školy dětem připravují na obou pracovištích pestré vzdělávací nabídky. Plánování činností bylo adekvátně nastaveno vzhledem ke složení jednotlivých tříd a specifickým požadavkům dětí. Učitelky využívaly prožitkové i situační učení, které účelně organizovaly se všemi dětmi najednou, v malých skupinách nebo individuálně. Podporovaly zvědavost dětí, jejich aktivitu, samostatnost, schopnost kreativního způsobu myšlení a rozvoj emoční i sociální inteligence. Vzdělávání průběžně navazuje na dříve získané znalosti a dovednosti dětí, je pestré a tematicky provázané. Základní poznatky učitelky dětem zprostředkovaly formou jednoduchých pokusů, které společně realizovaly ve třídách. Fyzickou zdatnost dětí podporovaly v rámci každodenních pravidelných pohybových činností ve třídách, ale i pobytu venku, obratnost dětí posilovaly při zdolávání nerovného terénu a překonávání přirozených přírodních překážek. V průběhu vzdělávání děti získávaly zkušenosti v oblasti komunikačních dovedností, rozvíjely své řečové dovednosti. Dětem byl dán malý prostor pro sebehodnocení a vrstevnické hodnocení. Učitelkami nebyla poskytována dostatečná zpětná vazba, která by zejména konkretizovala pokroky jednotlivců. Náviku správného držení psacího náčiní, příboru, lžice a správného sezení je věnována důsledná pozornost, děti jsou tak vedeny k vytvoření trvalého návyku. Stolování probíhá s důrazem na samostatnost dětí a do jídla nejsou nuceny. Odpolední odpočinek byl přiměřeně diferencován a pro děti s nižší potřebou spánku byly připravovány klidové aktivity.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Pedagogové základní školy získávají podklady pro hodnocení vzdělávání žáků průběžně, uplatňují stanovená pravidla klasifikace (třída se spojenými ročníky) a slovního hodnocení („otevřené třídy“). O jejich efektivitě svědčí stabilně vyrovnané celkové výsledky vzdělávání žáků včetně těch, kteří např. měli diagnostikovány speciálními vzdělávací potřeby. Neprospívající žáky škola nemá. Informace o posunech výsledků vzdělávání každého žáka získává především formou vlastních písemných prací a vedením žakovských portfolií. Interní podklady pro hodnocení výsledků vzdělávání jsou průběžně vyhodnocována. Osvědčila se forma čtvrtletního hodnocení žáků za účasti třídního učitele a zákonného zástupce žáka. O výsledcích vzdělávání žáků jsou informováni jejich zákonní zástupci i prostřednictvím evaluačních deníčku, ve kterých žáci provádí hodnocení své práce. Probíhají pravidelné třídní schůzky a individuální konzultace. Rozvoj nadání žáků škola podporuje prostřednictvím nabídky rozmanitých školních aktivit a mimoškolních aktivit podporovaných rodiči či spolkem Otevřená třída, i v rámci školní družiny a mateřské školy (projektová výuka, exkurze, badatelská činnost apod.). Dle možnosti a zájmu žáků se škola zapojuje do soutěží zejména na školní úrovni. V roce 2022 se žáci pátého ročníku zapojili do výběrového zjišťování výsledků v předmětech matematika, český jazyk a posuzovány byly i dovednosti usnadňující učení. Žáci byli méně úspěšní oproti celostátnímu průměru. Opatření realizovaná školou, např. projekt Otevřená třída, a zavádění inovativních a aktivizujících metod a forem práce, mohou vést ke zlepšení výsledků. Pozitivním prvkem je i pravidelná realizace ověřování naplňování vzdělávacích výstupů. Zpětnou vazbu škole

o výsledcích vzdělávání žáků získává vedení školy zejména od partnerské školy, tj. školy, do které většinové odcházejí žáci po ukončení pátého ročníku. Spolupráce se zatím uskutečňuje na úrovni vedení škol a učitelů matematiky a českého jazyka, kteří si vzájemně poskytují a vyměňují informace o žácích a vzdělávacích strategiích. Forma vzájemných hospitací a zapojení i dalších učitelů, které by mohly poskytnout ucelenější obraz o efektivitě použitých metod a forem práce, nebyly uplatněny.

Škola poskytuje účinnou podporu dětem a žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. Prevence rizikového chování žáků je realizována prostřednictvím cíleně zaměřených akcí zejména na posílení odolnosti žáků vůči rizikovým formám chování, což má dopad na minimální počet udělených kázeňských opatření.

Výsledky předškolního vzdělávání odpovídají vytvořeným podmínkám, uplatňovaným pedagogickým přístupům i věkovým a individuálním odlišnostem dětí. Ty se dobře orientovaly ve svém prostředí, přirozeně mezi sebou komunikovaly, spolupracovaly a zvládaly běžné praktické činnosti (včetně dětí nejmladších). Výtvarné a pracovní výtvary dětí, vystavené ve vnitřních prostorách školy, nesou prvky zdařilé tvořivosti dětí. Spolupráce s rodiči je založena především na každodenním osobním kontaktu, preferuje vzájemnou důvěru a diskretnost. Samozřejmostí je průběžná informovanost rodičů o pokrocích v rozvoji jejich dítěte s možností využití nabídky konzultací apod. Vzdělávací proces na obou pracovištích vhodně obohacují sportovní a kulturní akce, výlety a aktivity pořádané společně s rodiči. Škola sleduje v rámci pedagogické diagnostiky pokroky jednotlivých dětí. Výstupy z ní se odrážely v každodenním plánování a realizaci individualizované nabídky aktivit v rámci řízených činností. Získané poznatky učitelky využívají při aktuálním pedagogickém působení a při cíleném plánování vzdělávací nabídky. Grafomotorické pokroky jednotlivců učitelky mapují pomocí diagnostické kresby postavy a dalších pracovních listů, které tvoří sběrná portfolia.

Efektivní spoluprací všech zaměstnanců školy je dětem a žákům vytvářeno prostředí podnětné, důvěryhodné a podporující vzdělávání. Kvalitu výchovně vzdělávacího procesu pozitivně ovlivňují partnerské vztahy. Přínosná je spolupráce se zřizovatelem a se sdružením rodičů a zejména spolkem Otevřená třída, které se podílí na organizování společných akcí pro širokou veřejnost.

K posilování příznivého sociálního klimatu žáků přispívá také činnost školní družiny. Výsledky své činnosti úspěšně prezentuje v průběhu realizovaných aktivit a školních akcí.

Závěry

Vývoj školy

- Oproti minulé inspekční činnosti z roku 2014 došlo k rozšíření vedení školy a navýšení počtu tříd a žáků základní školy.
- Od školního roku 2017/2018 škola realizuje projekt Otevřená třída.
- Dochází k postupné modernizaci a k budování vnitřních prostor objektu základní školy, dovybavování novými učebními pomůckami včetně prostředků informačních a komunikačních technologií.
- Doporučení z minulé inspekční činnosti byla v praxi zohledněna. Vedení školy se cíleně zaměřilo v rámci hospitační podpory pedagogů na organizaci vyučovacích hodin v základní škole a přizpůsobení struktury dne v mateřské škole metodickým a psychohygienickým požadavkům.

Silné stránky

- Ředitelka školy ve spolupráci s pedagogickými i správními zaměstnanci vytváří pozitivní klima školy, které se projevuje v dobrých prosociálních vztazích mezi dětmi, žáky, pedagogy, zákonnými zástupci, zřizovatelem a ostatními partnery.
- Pokrok žáka a přijímaná opatření k efektivnějšímu rozvoji kompetencí je vyhodnocován za účasti učitele - žáka - zákonného zástupce žáka.
- Pedagogičtí pracovníci uplatňují pestré výukové metody a využívají názorné pomůcky, které účinně naplňují a rozvíjejí vzdělávací, sociální i osobnostní potřeby žáků základní školy.
- Zařazování prvků prožitkového učení v procesu vzdělávání podporuje vnitřní motivaci dětí a žáků k poznávání a zkoumání světa okolo nás.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Spolupráci s partnery v oblasti externí evaluace je vhodné rozšířit. Výrazněji tak podpořit učitele základní školy o další inspirující přístupy či výměnu zkušenosti s učiteli spolupracující školy.
- Učitelkami mateřské školy poskytovaná zpětná vazba s využitím prvků formativního hodnocení není přirozenou součástí každodenních aktivit.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Rozšířit spolupráci s partnerskou školou na vzájemné návštěvy učitelů v hodinách, a tím poskytnou učitelům další zpětnou vazbu o účinnosti jejich postupů.
- Zaměřit další vzdělávání pedagogických pracovníků mateřské školy na oblast formativního hodnocení s důrazem na sebehodnocení a vrstevnické hodnocení.
- Zajistit pro žáky pátého ročníku základní školy externí nástroje, které by poskytly škole relevantní zpětnou vazbu o výsledcích vzdělávání.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 7 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csic.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání platný ve školním roce 2022/2023
2. Školní vzdělávací program mateřské školy platný ve školním roce 2022/2023
3. Školní vzdělávací program školní družiny platný ve školním roce 2021/2022
4. Třídní knihy vedené ve školním roce 2022/2023 (vybraný vzorek)

5. Záznamy z pedagogických rady a provozních porad (vybraný vzorek)
6. Dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami vedená ve školním roce 2022/2023 (vybraný vzorek)
7. Organizace školy 2022/2023 (mj. organizační řád včetně organizačního schématu, další vzdělávání pedagogických pracovníků, kontrolní a hospitační činnost, organizace výuky, dohledy, rozvrh hodin, koncepční záměry)
8. Školní matrika vedená ve školním roce 2022/2023 (vybraný vzorek)
9. Doklady o dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků školského zařízení (vybraný vzorek)

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Kazimierz Worek, školní inspektor,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Ivana Radová, školní inspektorka

Ing. Klára Kudlíková, kontrolní pracovnice

Mgr. Kateřina Anastázie Valasová,
školní inspektorka

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.